

СТАНОВИЩЕ

От професор д-р ЕВА ИЗРАЕЛ ВОЛИЦЕР

НБУ, хабилитирана по научно направление 8.4.Театрално и филмово изкуство,

върху артистичната дейност и активностите на

гл. ас. д-р Ася Христова Иванова

за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност

„доцент“ по професионално направление 8.4. Театрално и филмово

изкуство обявен в ДВ бр. 47/14.06.2019 г.

Представеният от гл. ас. д-р Ася Христова Иванова артистична дейност и активности както и представената педагогическа творческа дейност съответстват на минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет за присъждане на академичното звание ДОЦЕНТ.

Артистичната дейност и активности на гл.ас. д-р Ася Христова Иванова се базира на новаторски теоретично-практически търсения и реализации в областта на експерименти в осъществяване на сценични взаимовръзки между музика, танц и театрално действие. Висок и съществен е приносът на кандидатката в изследователските и сценични дейности свързани с тези новаторски идеи и публични представяния. Работейки повече от 20 години (още от следването си в НБУ) с доц. д-р Възкресия Вихърлова, доц. д-р Зарко Узунов и композиторът доц. д-р Георги Арнаудов, Ася Иванова допринася изключително много за развитието на един нов и прогресивен сценичен метод, съчетаващ в себе си физическият тренинг на Laban техника, Feldenkrais , Mime Corporeal, театър “No”, “ Playing with objects on stage” и др. Активното присъствие на музиката в съчетание с театралната изразност е значимо постижение, както в творческото развитие на кандидатката, така и в приноса ѝ към обогатяване на сценичните изразни средства в широкия спектър на театралното внушение. Закономерно тази взаимосвързаност на музиката с театъра произлиза от солидното музикално образование, освен театрално, на А. Иванова, която симбиоза поражда различна, нова и обогатяваща театралните постижения изследователска практика. Тази нова и утвърдена с времето изследователска дейност и сценична практика намират реализация в

програмата „Бит“ и представлението „Индже“ (режисьор В. Вихърва и З. Узунов), в които още от първаначалното си представяне, а по нататък в развитието през годините и почти до днес, Ася Иванова има съществено актьорско и изследователско присъствие, което олицетворява научните и творчески търсения на експеримента и програмата. Вдъхновена от изключителните книги на Иван Хаджийски „Оптимистична теория на нашия народ“ и „Бит и душевност на българския народ“ тази програма и съответно представления добиват творческа плът и послания с един от основните актьори изследователи в нея- Ася Иванова. “Там за пръв път създадохме солови и групови партитури. Някои от тях бяха с висока степен на абстрактност, близки до танца, а други, достатъчно конкретни и свързани с театралното действие. Термини като трансляция и ротация навлязоха в речника на актьорите и на студентите от програма Театър, за да открием нови механизми на комуникация и изразни средства“(А. Иванова „Музика, танц, театрално действие (гранични сценични форми)“.

Търсенията в тази посока са доразвити, прецизирани и доведени до завършеност в обогатяването и развитието на програмата със следващ проект, а именно изследователския „Ритуал – театър – ритуал“ с тема „Изследване възможната ролята на Ритуала (драматургична, игрова и ролева схема) като формообразуващ фактор за театралното представление (жанр, локация в пространството -физическо, социално и естетическо, психофизически техники на изпълнителите, параметри на ролята)“. В работен екип с ръководител доц. Възкресия Вихърва, Ася Иванова има съществено участие и допринася значимо за научните и изследователски постижения в изследването на Ритуала: “ Чрез структурен анализ на българския народен танц се достига до деконструкция на музикалните и ритмични закони или видоизменянето им по определени принципи“ (А.Иванова „Музика, танц, театрално действие (гранични сценични форми)“. Съществен принос на кандидатката е „изследване на взаимовръзките между игровите техники на ритуалния играч и психофизически техники на актьора-изпълнител на ниво тренинг, репетиционен процес, представление“ .

Важен изследователски актьорски и режисьорски принос Ася Иванова има и в други програми и проекти осъществени през годините като например програмата RHONOPTIKFORM. Особено подчертан е приносът ѝ по посока на съчетанието на живото човешко присъствие и новите технологии. Така моноспектакълът ѝ „Баща ми, който

действаше чрез кулинарни и други периоди“ е постижение на кандидатката заедно с екипът ѝ по отношение на съвременният театрален език “live performance” и “multimedia art”. По късно тази симбиоза се среща в редица представления, но Ася Иванова и екипът, с който осъществява този проект са едни от пионерите у нас в това начинание. Това новаторство се проявява и в режисьорските работи на кандидатката свързани с изграждането на физическото поведение на актьорите на сцената в следващите два спектакъла: „Семейни гласове“ и „Огнено лице“. Принципите на програмата PHONOPTIKFORM са ярко възпроизведени в спектакъла „Ковачи“, режисьор Възкресия Вихърлова, където Ася Иванова има основно актьорско присъствие и номинация за „Икар“ 2013 от Съюза на артистите в България. Гледала съм този спектакъл и съм била възхитена от виртуозността, с която актрисата Ася Иванова сменяше различни изразни средства, беше прецизна като музикална партитура и владееше сложния темпоритъм на ролята.

Търсенията и постиженията по посока на актьорската партитура Ася Иванова продължава в спектакъла „Вишневи сестри“. И в този спектакъл взаимодействията и симбиозата между музикална и сценична партитура намират изражение в творческото присъствие на кандидата в него. Спектакълът има няколко реализации, като в последващите първата, А. Иванова вече е от страната на постановъчния екип и постига едновременността на различните партитури (обща, отделно групови и индивидуална) чрез нейното успешно обучение на участниците. “В исторически план мога да свържа този вид работа с движението и жеста на сцената с музикалния реализъм на Мейерхолд и принципите заложи в неговия метод за обучение на актьора – биомеханиката. Всяко движение, позиция и звук трябва да бъдат организирани, всяко действие трябва да има отчетливост да не се допускат неволни, паразитни движения. Структурата или схемата позволява на актьора да се организира и подпомага неговото изразяване“ (А.Иванова „Музика, танц, театрално действие (гранични сценични форми)“).

През годините на активна творческа дейност Ася Иванова има редица постижения в изграждането на партитурата на сценични образи в “ Домът на Бернарда Алба“ (2005, награда „Икар“), „Лека нощ, мамо“, „Влюбените“, „Гилгамеш“ и др. А също така реализации на авторска хореография („Огнено лице“ М.фон Майенбург, ДТ Струмица, Македония), режисура на „Хоровод“ , „Вишневи сестри“ (две издания 2014 и 2016 г УТ на НБУ).

Преподавателската дейност на Ася Иванова е значителна и отразява нейното развитие по посока на физическите тренинги и изразяване чрез тялото на актьора. Опирайки се на дългогодишното сътрудничество с доц. Възкресия Вихърлова и доц. Зарко Узунов и тяхната тренингова система, Ася Иванова изгражда и собствен подход и метод за физическия тренинг, като го свързва със звука: израз-образ. В преподавателската си дейност тя прилага техниката и квалификациите на Рудолф Лабан и конкретиката на Павис за движението и жеста. В качеството си на музикален образован артист Ася Иванова обогатява преподавателските практики с теоретично преподаване на определени елементи на музикалната теория, които пряко могат да повлияят върху изграждането на сценичния образ. Това е принос в съчетаването на музикалните познания с актьорските техники преподавани от един и същ преподавател, както в случая е педагогическата практика на Иванова. Авторските курсове на Ася Иванова: Музика и ритмика, Гласови практики, Ритмика и др. съчетават оригинални упражнения за глас и ритъм, познания за основите на музикалното обучение, необходими на съвременния актьор. Запознавайки и практикувайки обучаващите се актьори с темите: Ритъм, Метрум, Размер, Такт, Темпо, Ася Иванова внася прогресивни педагогически елементи във възпитанието на актьора, особено в познанието за границата между музиката и театралното действие и придобиването на умения в тази посока. В Авторското упражнение „Акция“ (или поредица от „акции“), което практикува със студентите, преподавателят Ася Иванова съчетава посочените музикални и действени практики и познания, така необходими за сложната професия на съвременния актьор.

Моите лични впечатления от Ася Иванова са за един отдаден на актьорското изкуство и преподавателска дейност творец, с високи изисквания за собствената си работа и работата със студентите, безкомпромисен към качеството и високата мисия на изкуството.

В резултат от всичко изложено до тук препоръчвам на уважаемото Научно жури да гласува ЗА придобиване на научното звание ДОЦЕНТ на гл.ас. д-р Ася Христова Иванова!

12/10/2019 г.

Подпис: проф.д-р Ева Волицер